

Pósa Lajos szülőfalujának zászlóavató ünnepe

1939 május 14-én Nemesradnót minden házában nemzeti zászlót lengetett a tavaszi szél, zálogául a lelkek kettős ünnepének. Egyrészt a még nem is régen történt felszabadulás emlékezte égre-törő himnuszaként. Másrészt a fővárosból hozott ereklyezászló kibontásának biznyságaként, amit május 14-én avattak fel a költő szülőfalujában. Ez ereklyezászló szép gondolata a költő Sáríka leányának a lelkében fogant meg és annak kibontásába belevonta mindazokat, akik a költőhöz legközelebb állottak. A család, a barát és egy-két tisztelője. Lázasan készült az ünnepre nemcsak Nemesradnót, de egész Balog völgye is. A nagy Pósa-család két napra hívta meg vendégeül mindazokat, akik a zászlóhoz szívük egy dobbanásával is hozzájárultak.

1939 május 13-án útra is kelt Budapestről 26 előkelő vendég, hogy megösmérje a költő bölcsője helyét és részese legyen a felemelő ünnepnek Rimaszécs volt a kiszállás stációja, ahonnét már lobogó-inges, pántlikás, árvalányhajás bandérium, virágos hintóik és szekerek röpítették az érkezőket a kies Balog-völgyön, a hármas dombon át Nemesradnóra. Hol már sorfalat állottak a magyarruhás, virágszóró kislányok, dalos leventék, szavaló gyerekek kórusa. A falu tanítója üdvözlőbeszéddel köszöntötte a vendégeket. Majd a falu egyházfejének vendégszerető asztalánál, víg poharazás közben pihenték ki az út fáradaimait. Bár ez sem tarthatott sokáig, mert a nagy Pósa-család is ki akarta venni vendéglátó részét mesebeli asztalánál, a Pósa Lajos-emléktáblás iskola feldíszített termében. Az ősi, népies szokások szerint a kitünő ételeket rigmusokkal tették az asztalra, amelyeknek se szeri, se száma, se hossza, se vége nem volt. Hozzá jó cigánybanda húzta a szebbnél szebb Pósa—Dankó hallgatokat, majd a talpalávalót, amire táncra perdültek a delin, módosan táncoló lányok és legények. A derengő hajnal vetett véget a nagy Pósa-család népies, bensőségteljes vacsorájának. Másnap reggel ünnepi hangulatban kezdődött a nemesradnóti Isten házában a zászlóavató ünnepély. Tán még sohasem fogadott be annyi hívót az a kis templom, mint azon a vasárnapon. Mintha annak a kibontott látható ereklye-zászlónak megbűvölő, mélyebben ható ereje ölelte volna át a felszabadulásnak még ott reszkető könnyes szívét, s mintha a húszévi szenvedés után, a sorsfordulás leszögezett záloga lett volna az. Fölcsendült a költő két zsoltára, zenésített imája. Majd Pósa Dezső, az ottani paplelkész fia gyönyörű, alkalmi prédikációja után az Úr asztalánál Pósa Ferenc és a magyarruhás lányok által tartott ereklye-zászlót, melynek egyik oldala gyönggyel és arannyal hímezve Szent István koronáját, másik

oldalán a magyar címert ábrázolta, a költő arannyal hímezett e mottójával: „Dicsőség nevének, kik oltárt emeltek neked, szent szabadság”, áldotta meg Pósa Péter miskolci esperes gyönyörű, magasan szárnyaló imájával. Átszellemlülve vonult ki a hívők serege az emléktáblás iskola előtt felállított Pósa Lajos szobrához, ahol a zászló szabadtéri ünnepe folytatódott. A felállított emlévényen, a daloskör éneke után és a gyerekek szavalatai után, a költő özvegyének ünnepi beszéde hangzott el, mely a szeretet magasztos himnuszát aposztrofálta. Majd selyemszalagot kötött a zászlóra ez aranyhímezésű felirattal: „Legyen áldott a föld, hol a költő született!” Majd Bodon Aladár ifjú lelkészpap a Pósa-család hagyományairól és megfogytatózó nemzetségeiről beszélt. Következett Móra László költő gyönyörű, méltató előadása. Ezt követték a verseit szavaló gyerekek. Továbbá lidértejedji Kiss Gyula fővárosi iskolaigazgató tartotta Pósa költészetének soha el nem múló, nevelőhatásának gazdag beszámolóját. Majd Bakó Lászlóné, a Nemzeti Színház tagjának, mindenkit magával ragadó előadása következett, aki felváltva a költő és hitvese verseiből adott elő. Ezután a költő szobrának megkoszorúzása folyt le. Az első koszorút az özvegy helyezte a szobor talapzatára, nemzeti szalagján e felirattal: „Nem haltál meg!” Majd pedig a Budapesti Zeneszerzők és Szövegírók Egyesülete nevében egy hatalmas nemzeti szalagos babérkoszorút helyezett el kászonzakabfalvi László Pál igazgató, szárnyaló beszéd kíséretében. Végül az egyház ősz lelkésze egy bensőségteljes záróbeszéddel fejezte be ezt a magasztos ünnepet, mintha egy képesos imakönyvet zárt volna be. Az ünnep után a paplakban folyt le az ünnepi ebéd. Este pedig a radnóti fiatalok műkedvelőelőadása, a Háromszínű Muskátli előadásával zárult be, mely olyan nívós volt, hogy a pesti pódiumon is megállhatta volna a helyét.

Úgy vélem, hogy minden ottlévő lelkében nyomot hagyott Pósa Lajos szülőfalujának e zászlóavató magasztos ünnepe.

Pósa Lajosné.

